

ZEEWOLDE

JA

Het verkiezingsprogramma **D66** Zeewolde 2010-2014

Inhoudsopgave

1	Open bestuur <i>Bestuur samen met burgers</i> <i>Respectvol bwestuur</i>	3
2	Dienstverlening <i>2.1 Bestuurscentrum</i> <i>2.2 Kwaliteitshandvest</i> <i>2.3 De hulpdiensten</i>	4
3	Inkomsten, uitgaven en doelmatigheid <i>3.1 Samenwerking</i> <i>3.2 Sluitende meerjarenbegroting</i>	5
4	Vervoer <i>4.1 Transport</i> <i>4.2 Openbaar vervoer</i> <i>4.3 Verkeer</i>	6
5	Economie <i>5.1 Algemeen</i> <i>5.2 Infrastructuur & Openbaar vervoer</i> <i>5.3 Centrum en detailhandel</i> <i>5.4 Bedrijfsterreinen</i>	7
6	Duurzaamheid <i>6.1 Natuur</i>	9
7	Onderwijs <i>7.1 Basis onderwijs</i> <i>7.2 Vervolgonderwijs</i>	10
8	Sport <i>8.1 Multifunctione ke accommodaties</i> <i>8.2 Actieve steun en sturing</i> <i>8.3 Initiatieven</i>	12
9	Kunst en cultuur <i>9.1 Onderwijs en cultuur</i> <i>9.2 Multifunctione ke accommodaties, verbinding maken</i> <i>9.3 Landschapskunst en stedenbouw</i>	13
10	Sociale zaken <i>10.1 Organisatie</i> <i>10.2 Situatie</i> <i>10.3 Aanpak</i> <i>10.4 Financiën</i> <i>10.5 Scholing</i> <i>10.6 De burger</i>	15
11	Volksgezondheid en welzijn <i>11.1 Voeding</i> <i>11.2 Welzijn</i> <i>11.2.1 Jongerenwerk</i> <i>11.2.2 Kinderwerk</i> <i>11.2.3 Ouderenbeleid</i>	17
12	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting <i>12.1 Polderwijk</i> <i>12.2 Het G-gebied</i> <i>12.3 De waterspeeltuin</i> <i>12.4 De tweede kern</i>	19

1 Open bestuur

D66 neemt de democratie serieus. Democratie is meer dan eens per vier jaar stemmen. Democratie is samen leven en samen richting geven. Voor D66 zijn dit niet alleen woorden; het dient de dagelijkse praktijk te zijn. Het bestuur is van de burgerij. Gemeenteraad en College horen in de samenleving te staan. Burgers behoren een rol te hebben in het besluitvormingsproces.

Daarom wil D66 een andere manier van besluitvorming in Zeewolde. De gemeenteraad moet uit de ivoren toren. De saaie vergaderingen van commissies en gemeenteraad moeten anders. Voorbeelden zijn er te over: politieke markten in Almere, open dialogen met burgers in Voorst. Veel gemeenten slagen erin meer belanghebbenden en belangstellenden mee te laten praten.

Bestuur samen met burgers

Over de stijl van besturen in Zeewolde zijn veel mensen niet tevreden. Te vaak worden betrokkenen onvolledig respectievelijk te laat geïnformeerd of om hun mening gevraagd. D66 wil dat vooraf wordt nagedacht over de vraag wie, op welke manier kan meedenken, meepraten en meebeslissen.

De participatieladder kan helpen om dit te doen. D66 wil dat de gemeenteraad bij elk beleidsvoorstel vooraf aangeeft welke trede op de ladder gekozen wordt.

De participatieladder (Pröpfer)

D66 staat voor een open bestuursstijl. Het glazen huis is voor ons geen schrikbeeld.

Respectvol bestuur

Democratie vereist respect. Respect voor de overtuigingen van anderen, voor hun achtergrond, religie, afkomst en vooral voor hun opinie. Een open bestuurscultuur kan tegen een stevig debat. Maar dan wel een debat over de zaak en niet op de man.

2 Dienstverlening

2.1 Bestuurscentrum

De gemeente is de eerste bestuurslaag. De overheid werkt eraan om de burger, als klant, via één kanaal alle diensten en alle informatie te kunnen bieden. De gemeente is hierin hét loket voor de burger. Wij willen dat Zeewolde dit met kracht verder oppakt. De totstandkoming van een zogenaamd Klant Contact Centrum moet snel. En het moet niet uitmaken of je belt, aan het loket komt, een mail stuurt of een brief. Bureaucratie en regeltjes over digitale handtekeningen of archiveringseisen mogen dit niet in de weg staan.

2.2 Kwaliteitshandvest

D66 is ook voor het werken met een kwaliteitshandvest. Dit is een overeenkomst tussen gemeente en burger over snelheid, kwaliteit en kosten van dienstverlening. De gemeente moet de burger duidelijk maken wat hij of zij kan verwachten. Hoe snel wordt de vergunning verleend? Hoe lang moet ik maximaal wachten aan het loket? Wat gaat het kosten? Er zijn voorbeelden van gemeenten in Nederland en elders in de wereld die dit duidelijk kenbaar maken. Bijvoorbeeld: “bent u niet binnen 15 minuten geholpen, dan is het rijbewijs gratis”.

Wij willen dat de gemeente niet binnen wettelijke termijnen beslist omdat er een “wet dwangsom-bij-niet-tijdig-beslissen” is. Wij verwachten een gemeente die zijn snelheid afstemt op de wens van de klant. De vraag: “wanneer heeft u dit besluit nodig?” moet gesteld worden.

Bestuursstijl en wijze van dienstverlening zijn twee zijden van dezelfde medaille. D66 kiest voor een gemeente die van en voor de Zeewoldenaar is.

2.3 De hulpdiensten

Zeewolde is een relatief veilig dorp. Dat betekent niet dat we zonder politie, brandweer en ambulancedienst kunnen. D66 wil een politiepost die ten allen tijde bereikbaar is. Wij vinden dat het gemeentebestuur zich daar hard voor moet maken. Er is sprake van verdere beperking van openingstijden. Dat is niet toelaatbaar. Het omgekeerde dient te gebeuren: verruiming van de tijden, opdat de burger direct geholpen kan worden.

Nu de noodzaak van een ambulancepost halverwege Zeewolde en Almere is weggefallen moet met voorrang worden gewerkt aan de vestiging van een gecombineerde brandweer/ambulancepost tussen het Trekkersveld en de kom van het dorp. De aanrijtijden worden daardoor gunstig beïnvloed en het bemannen van één meldcentrale en één onderhoudsfunctie voor twee diensten geeft organisatorische en financiële voordelen. In hetzelfde gebouw of terrein zou ook de politiepost van Zeewolde gehuisvest kunnen zijn.

3 Inkomsten, uitgaven en doelmatigheid

De kredietcrisis trekt diepe sporen. In de komende jaren stevenen gemeenten af op grote tekorten. Ook Zeewolde ontkomt hier niet aan. Wij vinden dat het gemeentebestuur nadrukkelijker stelling moet nemen tegen ondoordachte kortingen op het gemeentefonds. De logica achter de financiële verhouding tussen rijk en gemeente staat op het spel. Deze is gebaseerd op de gedachte dat rijksmiddelen - in de vorm van Doeluitkeringen en de Algemene Uitkering - voldoende zijn om de uitvoering van rijkstaken (het zogenaamde medebewind) te bekostigen. Lokale belastingopbrengsten zijn dan bestemd voor de uitvoering van taken waarover de gemeente zelf kan beslissen. Deze systematiek maakt dat de gemeente eigen afwegingen kan maken. De verwachte kortingen op de Algemene Uitkering maken dat dit niet meer in evenwicht is. Lokale belastingen zullen ingezet moeten worden voor uitvoering van rijkstaken. Dit ondergraaft de grondbeginselen van de decentrale eenheidstaat. Desondanks zal D66 zijn hoofd niet in het zand steken. Bezuinigingen lijken onvermijdelijk en voor dit probleem zullen eerlijke en intelligente oplossingen gevonden moeten worden.

3.1 Samenwerking

Eén van de manieren om besparingen te realiseren is samenwerking te zoeken met andere gemeenten of met private partijen. Met name in de bedrijfsvoering is winst te vinden door uitbesteding aan private partijen of aan een -grotere- gemeente. Ervaring leert dat problemen die samenhangen met aard en schaal van een dorp, op die manier adequaat kunnen worden aangepakt.

Voorbeelden van intergemeentelijke samenwerking zijn er al. Met Harderwijk en Ermelo wordt samenwerking gezocht bij de uitvoering van de WMO. Ook de samenwerking op inkoopgebied met Harderwijk en andere gemeenten op de Noord-Veluwe juichen we toe.

3.2 Sluitende meerjarenbegroting

Hoe dan ook vinden we dat een bezinning op de rol van de gemeente nodig is. De schaal van Zeewolde is en blijft beperkt. Om zelfstandig de toekomst onder ogen te kunnen zien is het vormgeven van een regierol noodzakelijk, evenals samenwerking op beleidsniveau en uitbesteding van een (deel van) de uitvoering. We kunnen leven met het voornemen om in 2011 tekorten af te dekken vanuit de reserves. Maar wij vinden dat er vanaf 2012 weer sprake moet zijn van een sluitende meerjarenbegroting.

4 Vervoer

Zeewolde is met zijn geografisch centrale ligging in Nederland, een centrum van logistiek en transport geworden. Om deze positie te behouden en uit te breiden is het noodzakelijk het bestaande wegennet rond Zeewolde aan te passen op 4-baans aansluitingen naar de A6, A27 en A28. Dit klemt des te meer omdat veel Zeewoldenaren hun brood elders verdienen en zich daarom dagelijks moeten verplaatsen. Openbaar vervoer kan jammer genoeg maar een klein percentage van deze transportbehoefte opvangen.

4.1 Transport

Er is veel ophef over de geplande uitbreiding van Lelystad Airport.

De geluidsoverlast voor de woongemeenschappen in en rond Flevoland moet (en kan) beperkt worden. Er is genoeg ruimte voor routes rond, in plaats van over de woonkernen. Het kan niet zo zijn dat de Oostvaardersplassen gemeden moeten worden ten nadele van onze gemeente.

Een genuanceerd standpunt over de voorgenomen uitbreiding is naar onze mening op zijn plaats. Immers, naast de bekende nadelen zullen er ook voordelen behaald kunnen worden; zeker voor een zo met transport verweven gemeente als Zeewolde.

4.2 Openbaar vervoer

Op dit moment zijn er busverbindingen naar Almere, Harderwijk en Nijkerk.

De frequenties in de ochtenduren zijn redelijk te noemen; ook de reistijden van resp. 49, 25 (of 41) en 26 minuten zijn acceptabel. Na de ochtenspits neemt het aantal verbindingen veelal af tot 1 maal per uur.

In de avonduren is er sprake van een onacceptabele toename van de reistijden, omdat er niet meer rechtstreeks gereisd kan worden (tot b.v. 2 uur naar Almere).

Onafhankelijk onderzoek onder gebruikers van het openbaar vervoer moet duidelijk maken waar de knelpunten liggen en hoe deze opgelost kunnen worden.

Aandachtspunt hierin is de bereikbaarheid van het Trekkersveld met het openbaar vervoer, met name ook in de middagspits.

Een reële opstelling naar de busvervoermaatschappij helpt ons verder dan een klaagzang over het aanbod. Een hogere frequentie met kleinere eenheden zou een optie kunnen zijn.

4.3 Verkeer

Er is onduidelijkheid over de geplande veranderingen in de voorrangregels voor fietsverkeer in het dorp. D66 is voor nuchter onderzoek naar nut en noodzaak van deze veranderingen. Gewoon advies vragen aan deskundige instellingen als Veilig Verkeer, de Fietzersbond en ANWB en daarna een onderbouwd en verstandig voorstel voorleggen aan de Gemeenteraad.

Overall in en rond het dorp, maar met name op plekken waar veel jongeren fietsen, b.v. in de buurt van de sportvelden, moeten de fietsers beschermd blijven. Zo dient het fietspad naar het Trekkerveld van verlichting te worden voorzien.

Het aantal scootmobiels, neemt in rap tempo toe. Middels deze vervoermiddelen zijn ouderen langer zelfredzaam. Aandacht moet besteed worden aan de verkeersveiligheid van gebruikers en het overige verkeer. Voorafgaand aan de verstrekking door de gemeente, dient gratis training worden aangeboden. Ook de eisen aan de uitrusting van de scootmobiels, zoals spiegels, zijn belangrijk. Op plaatsen die door deze middelen van vervoer veel gefrequentieerd worden, moeten oplaadpunten gerealiseerd worden.

Verder is D66 van mening dat Zeewolde zich dient voor te bereiden op een sterke groei van het aantal elektrisch aangedreven vervoermiddelen. E-auto's moeten kunnen opladen bij de woning van de eigenaar, evenals E-fietsen en -scooters. Zowel in het ontwerpen van wijken als bij de bouw van woningen moeten hieromtrent eisen worden geformuleerd.

5 Economie

5.1 Algemeen

Zeewolde kent een goede economische basis. Uitbouw en versterking zijn noodzakelijk om voldoende economische kracht te ontwikkelen in de komende jaren. Ondernemers zijn goed op de hoogte van kansen en hinderpalen op hun eigen terrein. Een goede samenwerking tussen gemeente en de ondernemers-organisaties versterkt beiden. Zeewolde kent een sterke logistieke cluster, de landbouw is goed georganiseerd en ook de ICT is redelijk vertegenwoordigd.

Naast deze drie clusters dient het aanbod van arbeidsplaatsen te worden versterkt, met name door het aantrekken van leisure bedrijven en bedrijven in de meerdaagse recreatie, waaronder de watersport.

De vestiging van bedrijven in met name de dienstverlenende sector kan worden gestimuleerd door b.v. kinderopvang op de bedrijfsterreinen in het dorp mogelijk te maken, zodat het aantrekkelijker wordt voor bedrijven om zich te vestigen en voor werknemers om in Zeewolde te werken. De gemeente kan het initiatief nemen, terwijl bedrijven en werknemers gezamenlijk de kosten kunnen dragen, in het licht van de praktische voordelen die voor hen voortvloeien uit een dergelijk initiatief.

5.2 Infrastructuur & Openbaar vervoer

Er is extra aandacht nodig voor de bereikbaarheid van Zeewolde.

De verdubbeling van de Gooischeweg, inclusief de nieuwe aansluiting op de A27, heeft prioriteit. D66 Zeewolde is, hoewel dit buiten het gemeentelijk gebied valt, voorstander van goede verbindingen met het "oude"land en steunt het standpunt van D66 Almere dat een IJmeerverbinding absoluut noodzakelijk is. Verder zijn wij, met D66 Flevoland van mening dat een rechtstreekse verbinding tussen de A6 en A9 middels een tunnel onder het Naardermeer een onvermijdelijke praktische oplossing vormt voor de verkeersproblemen rond de Hollandse brug.

Er moet aandacht worden geschonken aan de N302 (Lelystad/Harderwijk). De verwachte soepele doorstroming van het verkeer zal ongetwijfeld meer doorgaand verkeer aantrekken.

Dat kan resulteren in het vastlopen van de turbotonde.

Tevens moet nu reeds worden nagedacht over de ontsluiting richting Nijkerk en de aansluiting op de A30.

D66 is voorstander van actief meedenken en anticiperen op de ontwikkeling van de luchthaven Lelystad.

5.3 Centrum en detailhandel

Het winkelbestand in het centrum van het dorp is tamelijk ruim bemeten; er is zelfs enige leegstand. Een verstandig geleide groei van het dorp kan helpen om het huidige voorzieningenniveau te ondersteunen.

Detailhandel moet zoveel mogelijk geconcentreerd worden in het winkelgebied

Verkoop aan particuliere consumenten op de industrieterreinen door winkels die, gezien hun ruimtebeslag en de aard van hun branche, thuis horen in het centrum,

moet worden ontmoedigd. Buiten het centrum kan worden gekeken naar branches die een regionale aantrekkingskracht hebben. Te denken valt aan watersport, kamperen, out-door, enzovoort. De aansluiting tussen het centrum en de winkels in de aanloophaven moet worden verbeterd. Dit kan worden opgenomen in de plannen voor de herinrichting van de aanloophaven.

5.4 Bedrijfsterreinen

De oudste industrieterreinen, Schepenveld en Trekkersveld I dienen te worden gerevitaliseerd om achteruitgang en verloedering te voorkomen. Voor het Schepenveld zal een startercentrum / bedrijfsverzamelgebouw, eventueel te combineren met de eerder genoemde kinderopvang, een stimulerende werking hebben. Op de bestaande industrieterreinen is aandacht nodig ten aanzien van de veiligheid, voldoende verlichting en bewaking.

Het Schepenveld

6 Duurzaamheid

D66 is een groene partij. Waar het kan willen we initiatieven voor een duurzamer economie ondersteunen. Maar D66 is geen partij van fanaten. Voor ons hoeft het dorp niet nog verder omsingeld te worden door torenhoge windmolens en niet op elk dak moet alsnog een zonnecollector. Maar meer aandacht voor duurzaamheid bij nieuwbouw is voor ons logisch. Juist daar verwachten we meer gebruik van zonne-energie, van warmteterugwinning etc. Dit lijkt nu beperkt te zijn tot een ecologisch buurtje, terwijl het onderdeel zou moeten zijn van elk bouwproject.

D66 wil burgers niets in de weg leggen als zij hun eigen woning duurzamer willen maken. Voor verbouwingen die zich hierop richten willen we geen bouwleges heffen.

In de nieuwste wijk, de Polderwijk is op geen enkele wijze geanticipeerd op de opkomst van de elektrische auto. Juist daar kunnen bewoners op veel plaatsen niet bij de woning parkeren. Waar dat wel kan zou je stopcontacten bij de voordeur verwachten. In de nog aan te leggen infrastructuur verwachten wij dat rekening wordt gehouden met de mobiliteit van de toekomst. Al was het maar om parkeerplekken zo in te richten dat oplaadstations straks geplaatst kunnen worden.

6.1 Natuur

D66 heeft oog voor de natuur in en om Zeewolde. Zeewolde heeft het grootste loofbos van Nederland naast de deur en behalve stranden ook een prachtig nat natuurgebied: het Harderbroek. Wij willen werken aan versterking van de natuur en voor meer en betere toegang tot de bossen en het water. Wij willen begaanbare wandelpaden. Wij willen meer stranden. Wij willen behoud en verdere ontwikkeling van groene zones in en om de wijken. D66 is voorstander van de verbinding van het Horsterwold met de Oostvaarders-plassen met een sterke ecologische verbindingzone. De introductie van meer soorten wild en vrijlopend vee kan helpen een divers landschap te ontwikkelen.

7 Onderwijs

7.1 Basis onderwijs

De bevolkingsgroei van Zeewolde blijft achter bij de ramingen. Dit heeft gevolgen voor de demografische ontwikkelingen in ons dorp. Scholen in de “voltooide” wijken kampen met teruglopende aantallen leerlingen, waardoor het benodigde aantal leerkrachten eveneens minder wordt. In de praktijk verdwijnen veelal de “jongeren”; zij hebben dikwijls geen vast dienstverband.

Wel is er behoefte aan scholen op verschillende grondslagen in de nieuwe Polderwijk. D66 is voorstander van een experiment, waarbij de aparte scholen in één geschakeld gebouw worden ondergebracht. Indien dit onmogelijk blijkt is samenwerking en onderling overleg bij de bouw en bij het gebruik van de gezamenlijke binnen- en buitenruimten meer dan wenselijk. Voordelen van gezamenlijk optrekken zijn onder andere de mogelijkheid om vakleerkrachten voor b.v. sport en culturele vakken in te kunnen zetten. Ook vervanging bij ziekte zal gemakkelijker zijn. Wat zou het van wijsheid getuigen een dergelijk experiment in de jongste gemeente van Nederland te realiseren.

Kinderen die in een nieuwe woonwijk opgroeien leren elkaar beter kennen via school en de sociale cohesie in de wijk en het dorp zullen daarmee versterkt worden.

Er moet met visie en ambitie gewerkt worden aan kwalitatief uitstekend onderwijs, passend bij de individuele leerling. Dat dit plaatsvindt in gebouwen met een klimaatbeheersing die bij deze tijd past, lijkt helaas meer vanzelfsprekend dan werkelijk. Bestaande scholen die met teruglopende leerlingaantallen hebben te maken, kunnen hun aantrekkelijkheid vergroten door zich positief te onderscheiden, bijvoorbeeld door de naschoolse opvang of door zich te positioneren als een z.g. “brede school”, waarbij de jeugd zich kan inschrijven voor b.v. 5 proeflessen op het gebied van sport, muziek of beeldende kunst. Lessen worden dan verzorgd door sportclubs, de muziekschool of beeldende kunstenaars.

Regelmatig dient er onder leiding van de onderwijsdeskundige ambtenaar overlegd te worden over de gewenste en gerealiseerde inrichting van het onderwijs.

Voortgangrapportages ten behoeve van publiek en politiek zijn vanzelfsprekend.

Naast de wettelijke eisen en beperkingen van het onderwijs, leiden een praktische opstelling en verbeterde samenwerking tussen basisscholen verschillende grondslag tot betaalbare oplossingen van de problemen waar we voor staan.

D66 wil hier een leidende rol in vervullen.

7.2 Vervolgonderwijs

Het vervolgonderwijs in Zeewolde is na 10 jaar niet meer weg te denken uit onze gemeente. Kwaliteit en kwantiteit gaan hand in hand. De eindexamenresultaten zijn uitstekend en er wordt ingezet op een groot en vernieuwend aanbod en de toestroom van leerlingen van de basisscholen, zowel van de openbare als bijzondere scholen, stemt tot tevredenheid.

Veel inwoners van Zeewolde, als ook de leiding en leerkrachten van de Levant, zijn voorstander van uitbreiding van de Levant tot een volledige middelbare school waar plaats is voor zowel uitgebreid VMBO aanbod als bovenbouw HAVO/VWO.

Leerlingen die na de basisschool een beroepsgerichte vervolgopleiding kiezen, zijn aangewezen op scholen in Ermelo, Harderwijk, of Nijkerk. Voor een vervolgopleiding op een openbare school zijn de leerlingen aangewezen op onderwijs in Amersfoort, Almere of Epe, met lange reistijden tot gevolg.

D66 ondersteunt het initiatief vanuit het bedrijfsleven en het onderwijs om in Zeewolde te

komen tot een leer/praktijkcentrum. Er is voldoende ruimte op de Levant voor uitbreiding van het aantal leerlingen. De beroepskrachten van de toekomst zijn verlost van lange reistijden en het risico van schooluitval zal beperkt worden.

Het realiseren van een bovenbouw HAVO/VWO met voldoende keuzevakken om een eigen profiel te kunnen kiezen, is qua leerlingen aantallen op dit moment niet mogelijk.

Beperking van het aantal keuzemogelijkheden in combinatie met een nieuw HAVO/VWO concept kan een oplossing bieden. De Levant wil graag in een toekomstig pilot-project participeren.

Ouders en leerlingen moeten overtuigd worden dat genoemde HAVO/VWO combinatie niet tot kwaliteitverlies zal leiden.

D66 wil door een enthousiaste, positieve benadering de jeugd bij de plaatselijke politiek betrekken; de jeugd is ervaringsdeskundig op veel gebieden. Het bevorderen van sociale cohesie in Zeewolde kan daarmee vergroot worden. Mogelijk kan met hulp van het Instituut voor Publiek en Politiek een leerlingenproject als “Kindergemeenteraad” of “Wegwijs op het Gemeentehuis” worden geïntroduceerd.

De Flegel

Geen pont maar de Levant

De Levant

8 Sport

Sport is voor het jongste dorp van Nederland wellicht het belangrijkste sociale verband en bindende factor. Door middel van sport wordt een bijdrage geleverd aan maatschappelijke waarden zoals preventie en gezondheid, jeugdbeleid, onderwijs en na-schoolse opvang, waarden en normen, integratie, jeugd opvang en algemene veiligheid.

8.1 Multifunctionele accommodaties

In Zeewolde is met de sportraad een eerste poging gedaan om sportbeleid te bepalen en uit te voeren. Er is daarin nog veel te doen. De binnen-, buiten- en watersport kampen allemaal met accommodatie problematiek. D66 vindt dat het accommodatiebeleid beter kan dan nu. Door te investeren in onderhouds-vriendelijke accommodaties kunnen de exploitatielasten van de gemeente dalen. Clubs zullen de exploitatie en afschrijving zelf moeten opbrengen. De gemeente kan bij een goed plan een flink gedeelte meefinancieren. Indien clubs niet groot genoeg zijn voor een sluitende exploitatiebegroting dan zal multifunctionaliteit, net als bij scholen, één van de oplossingen moeten zijn. Het financieringsbeleid van de gemeente zal dan ook meer eenduidig moeten worden beschreven en nageleefd zodat elke club weet waaraan zij toe is. Zo ziet D66 dat het verlenen van renteloze leningen aan sportclubs in combinatie met of in plaats van subsidie als extra instrument om te ondernemen in de sport. Ook ondersteuning vanuit de gemeente voor aanvragen van Europese subsidies zien wij als taak.

8.2 Actieve steun en sturing

D66 vindt dat multifunctionaliteit verder gaat dan samenscholende sportverenigingen. Het gaat over naschoolse opvang, samenwerking met scholen en combinaties met jeugdwerk. Deze activiteiten moeten vanuit de gemeente worden gestimuleerd. D66 pleit voor extra aandacht om bij dit proces de regie te nemen en connecties te maken met andere beleidsterreinen. De trend van vorige gemeentebesturen tot uitbesteden van dit beleidsterrein is geen goede zaak. D66 ziet dat het huidige gemeentebestuur al weer terug is gekomen op uitbesteding. Een goede zaak die D66 van harte zal ondersteunen. D66 is van mening dat er verbeterde en verruimde centrale voorzieningen bij sportpark Horst moeten worden ingericht. Dat biedt mogelijkheden voor multifunctioneel gebruik en grootschalige evenementen. Concreet betekent dit dat een stuk G-gebied planmatig moet worden gereserveerd voor sport en recreatie.

8.3 Initiatieven

Gezien de voor de jongere jeugd te grote afstand tussen de Polderwijk en De Horst is een kleinschalige voorziening nabij de basisscholen in de Polderwijk noodzakelijk. Verder verdienen de plannen voor de ombouw van het ijsbaanterrein tot een multifunctionele sportaccommodatie, met b.v. een atletiek- en schaatsbaan warme ondersteuning. Verder moet er aandacht komen voor de mogelijkheden om de jeugd uit financieel minder draagkrachtige gezinnen in staat te stellen om deel te nemen aan zowel sportieve als culturele vrijetijdsbesteding.

9 Kunst en cultuur

9.1 Onderwijs en cultuur

Culturele vorming is voor het wereldbeeld van de jeugd van essentieel belang en wat opgaat voor sport, geldt ook voor kunst en cultuur. Er liggen kansen om onderwijs en cultuur met elkaar te verbinden. Het hoeft niet meer te kosten om meer te bereiken. Waar scholen de bibliotheek wel weten te bereiken, ligt er een uitdaging om ook andere cultuuruitingen naar de scholen te brengen. Wij willen nadenken over het combineren van muziekonderwijs met buitenschoolse opvang. En langs diezelfde lijn denken we over het uitnodigen van lokale kunstenaars, musici, architecten en artiesten op scholen om kinderen in aanraking te brengen met cultuur. Het behoeft niet allemaal prachtig, professioneel en perfect te zijn; het gaat erom de nieuwsgierigheid van kinderen te prikkelen en hen de weg te wijzen in het woud van mogelijkheden om hun visie op de wereld te verbreden.

9.2 Multifunctionele accommodaties, verbinding maken

Op veel plaatsen in dit programma benoemen we multifunctionaliteit. Er gaat te veel verloren door een te sectorale benadering van sport, onderwijs, cultuur en economie. De gemeente helpt mee accommodaties overeind te houden. Deze moeten maximaal benut worden. In dat opzicht is voor D66 de Verbeelding niet anders dan het zwembad of de gymzaal: er gaat subsidie naar een voorziening die meerdere doelen kan dienen. Het is jammer dat gemeente en instellingen er niet in geslaagd zijn een multifunctionele accommodatie te regelen in de Polderwijk. Dat is een gemiste kans. Maar belangrijker nog is dat er veel accommodaties in Zeewolde zijn die te beperkt gebruikt worden. We noemen de sporthallen, de scholen, de Verbeelding en Back Stage. Meer creativiteit, meer zoeken naar verbinding, meer out-of-the-box denken: meer **Verbeelding** is nodig om winst te zoeken. En die winst is niet alleen financieel, maar ook inhoudelijk.

De gemeente draagt bij aan het welzijn van de inwoners. Het Goede Doel zong al: “alles kan een mens gelukkig maken”. Dit pleit voor een brede benadering, niet één beleidsterrein heeft voorrang. De uitdaging ligt in het samenbrengen en het zo veel mogelijk burgers in staat te stellen van “alles” te genieten. Wij streven naar een levendige uitwisseling tussen kunstenaars, kunstverzamelaars en opdrachtgevers. Voor een versterking van de relatie tussen kunstenaar en publiek is een belangrijke rol weggelegd voor presentatie-instellingen en dat is de Verbeelding, maar het kunnen scholen zijn, of de bibliotheek, of het gemeentehuis, of ontmoetingscentra, of.....

D66 is van mening dat verenigingen met een cultureel doel, zoals beeldende kunst, theateractiviteiten of muziek, onmisbaar zijn voor een levendig dorp.

Daarom moeten zij zo goed mogelijk worden ondersteund. Dat behoeft niet altijd in de vorm van subsidie. Ook het beschikbaar stellen van een gebouw tegen gereduceerd tarief (als het toch even leeg staat) of het vrijstellen van leges voor vergunningen kunnen stimulerend werken.

9.3 Landschapskunst en stedenbouw

Zeewolde onderscheidt zich door de stedenbouwkundige kwaliteit. D66 vindt dat deze in de afgelopen jaren is aangetast. De nieuwste wijken zijn duidelijk minder goed ingebed in de totale structuur van het dorp. De wegenstructuur in en rond de Polderwijk is onduidelijk en rommelig. Ook de architectonische kwaliteit en verscheidenheid mag voor D66 een tandje hoger. Verdere uitbreiding moet gepaard gaan met een versterking van de stedenbouwkundige structuur.

De angst die in Zeewolde leeft voor een ongebreidelde groei van het dorp heeft volgens ons ook alles te maken met de zorg dat groei leidt tot verrommeling van het landschap, tot het ontstaan van rafelranden aan het dorp. Juist het dorpse karakter moet behouden worden en de openheid en herkenbaarheid van de stedenbouwkundige structuur die daarbij hoort.

Landschapkunst is een versterkend element geweest in de vormgeving van het dorp. Dit element is langzaam maar zeker verdwenen. Ook hier geldt weer dat een sectorale benadering is ontstaan. De “cultuursector” praat niet met de “bouwers en ontwikkelaars” en omgekeerd. Terwijl ze elkaar juist kunnen vinden en versterken in het denken over de inrichting en de kwaliteit van de openbare ruimte. De gemeente dient in een goede mix leefbaarheid, cultuur en economische vitaliteit in een herkenbare structuur onder te brengen.

D66 wil visie en inspiratie terugbrengen in de ontwikkeling van Zeewolde.

De Verbeelding

Sea Level

10 Sociale zaken

Het is bekend dat D66 zich niet hecht aan gevestigde belangen en structuren. D66 vertegenwoordigt de vrijdenkers van de politiek. Het wordt weer tijd om gevestigde structuren open te breken. Nieuwe vormen van directe democratie in te voeren. Zodat er ruimte en invloed komen voor de mensen. En niet alleen voor de mensen die het toevallig getroffen hebben of hun schapjes op het droge. Voor iedereen, jong en oud, arm en rijk. Dat is een kwestie van beschaving.

10.1 Organisatie

De Sociale Dienst Veluwerand verzorgt sinds januari 2006 de dienstverlening aan cliënten van Sociale Zaken van de gemeenten Zeewolde, Harderwijk en Ermelo. Het kantoor van de Sociale Dienst Veluwerand is in Harderwijk gevestigd maar de gemeente Zeewolde voorziet in een loketfunctie in het gemeentehuis. De cliënt treft alles aan op één locatie, om er een uitkering te verkrijgen, maar ook om het traject naar werk zo goed mogelijk te laten verlopen. In Werkwereld zitten allerlei instellingen op het gebied van werk, scholing en inkomen: CWI, UWV, beroepsopleidingen, verschillende uitzendbureaus, reïntegratie-bedrijven, de Kamer van Koophandel en meer. Een wethouder van de gemeente Zeewolde maakt deel uit van het Dagelijks Bestuur van de Sociale Dienst Veluwerand.

D66 kan zich goed vinden in deze centrale aanpak; immers, de aanspraken op een sociale voorziening door een uitkeringsgerechtigde of werkzoekende in Harderwijk verschilt in beginsel niet van een inwoner van Zeewolde. D66 vindt het belangrijk dat de gemeentelijke regelvrijheid in de sociale wetgeving ook volledig tot uitvoer wordt gebracht, ook al zouden keuzes van de gemeente Zeewolde op onderdelen verschillen van de andere aangesloten gemeenten.

10.2 Situatie

In verhouding tot landelijke cijfers zijn de inwoners van Zeewolde minder snel aangewezen op gebruik van de sociale voorzieningen. Hoewel Zeewolde in niet onbelangrijke mate als forensengemeente kan worden betiteld, is lokale werkgelegenheid kennelijk (nog) in voldoende mate aanwezig en ook dat draagt bij aan een lage uitkeringsdichtheid. Toch ontkomt ook Zeewolde niet aan de gevolgen van de crisis en wordt er alleen al in 2010 rekening gehouden met een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden met ongeveer 15%.

10.3 Aanpak

De sociale kwaliteit van leven in Zeewolde moet op het wettelijk vastgelegd bestaansniveau blijven. Mensen moeten mee kunnen doen in het maatschappelijk leven. Werk behoort tot de beste remedies daarvoor en om zo snel mogelijk door te stromen naar regulier werk, al dan niet via reïntegratie, dient een ferme inzet van jobcoach of werkconsulent beschikbaar te zijn. Inwoners die door omstandigheden (tijdelijk of permanent) niet meer mee kunnen doen aan het arbeidsproces, moeten kunnen rekenen op voorzieningen die nodig zijn om hun situatie te verbeteren. Mensen zijn niet gelijk, mensen zijn wel gelijkwaardig. D66 houdt van verschillen. Verschillen tussen mensen zorgen voor leven en dynamiek. Mensen groeien van verschillen. Dat levert economische groei, sociale ontwikkeling en culturele diversiteit op, ook voor Zeewolde. En daar is de Zeewoldenaar bij gebaat. Maar D66 wil geen onrechtvaardige verschillen. Onaanvaardbaar is voor ons dat mensen hun macht gebruiken of zelfs misbruiken om verschillen waar zij van profiteren in stand te houden. D66 zal het dan ook scherp in de gaten blijven houden dat het bestaansniveau gehandhaafd blijft.

10.4 Financiën

D66 is niet gelukkig met incidentele financiële toekenningen in de vorm van een bonus of eindejaarspresentje voor de minima. Liever maakt D66 deze toekenningen in gelijke mate structureel door ze bijvoorbeeld te verbinden aan zorgtoeslag. Het aanbod van zorg en ondersteuning dient te zijn gericht op participatie, maar ook op armoedebestrijding en opsporing van verborgen armoede.

D66 is groot voorstander van versteviging van het minimabeleid, maar vraagt van uitkeringsgerechtigden die wel mee kunnen doen dan ook volledige inzet om zo snel mogelijk uit de uitkerings situatie te komen. Participatie, bestrijding van jeugdwerkloosheid en een ruime keuze in onderwijsmogelijkheden binnen eigen gemeentegrenzen hebben daarom prioriteit.

D66 wil dat iedereen mee kan doen, dat niemand wordt buitengesloten. Daarom heeft de burger van Zeewolde onze steun. Dat betekent barrières wegnemen. Uit de dagelijkse praktijk blijkt dat het uitkeringsmoment (iedere 12e van de maand) erg ongelukkig is. Immers, de meeste vaste lasten worden op of omstreeks de 1e van de maand geheven. D66 pleit daarom voor een ‘einde van de maand’ uitbetaling. Deze relatief eenvoudige ingreep in de administratie van de gemeente stelt mensen beter in staat overzicht te houden op hun besteedbaar inkomen.

D66 ziet in dat de gemeente de komende jaren moet rondkomen met een krappe beurs. Wij ijveren voor een zo hoog mogelijke sociaal-economische status van de inwoners van Zeewolde. Dat heeft een prijs en laat niet snel toe dat er gekort wordt op de sociale dienstverlening. Toch is D66 er van overtuigd dat dit beleid zich ook weer uitbetaalt op middellange termijn, waardoor de lage uitkeringsdichtheid van Zeewolde ook laag blijft. D66 hanteert dit dan ook als uitgangspunt!

10.5 Scholing

D66 is voorstander van een initiatief van de Sociale Dienst Veluwerand. In januari 2010 wordt onder de naam “Werkgeversteam Veluwerand” gestart met een actie, gericht op doorstroom van werkzoekenden. Hierbij worden regionale werkgevers actief benaderd voor projecten in het kader van leren en werken. D66 vindt dat actief naar meer werkervaringsplekken in Zeewolde gezocht moet worden en dat de provincie Flevoland subsidie beschikbaar hoort te stellen om dit regionale initiatief financieel te ondersteunen. Daarnaast dient de werkgevers “drempel” om mensen aan te nemen die starten vanuit een WSW of Wajong regeling, te worden weggenomen door goede informatieverstrekking en begeleiding van zowel die werkgevers als de werknemers.

10.6 De burger

D66 kan de gemeente Zeewolde niet verantwoordelijk maken voor het persoonlijk geluk van iedere inwoner. De gemeente Zeewolde is geen geluksfabriek. En de gemeente kan niet alles regelen, laat staan alles voorkomen. Risico's zullen er altijd zijn. En D66 wil een bescheiden gemeente die zich bewust is van haar dienende taak. Want de gemeente Zeewolde is van ons, is er voor de burger.

11 Volksgezondheid en welzijn

11.1 Voeding

Hoewel ouders de eerst aangewezenen zijn voor het maken van beslissingen voor hun kinderen, kan de gemeente toch hierbij soms de helpende hand reiken. Tegenwoordig heeft één op de twee Nederlanders met overgewicht te maken. Ook bij de jeugd komt dit voor en dat is een zorgelijke situatie. Het persoonlijke welzijn van deze inwoners staat op het spel. Zij stevenen af op een levenslange gebrekkige gezondheidstoestand en zullen bovenmatig gebruik moeten maken van de toch al zo dure zorgsector. Voorkomen is beter dan genezen en de gemeente kan samen met de GGD een belangrijke rol spelen. Te denken valt aan het aanstellen van een (parttime) schooldiëtist(e) om op de basisscholen voorlichting te geven en advies te verstrekken bij het eventueel inrichten van schoolkantines.

Bij naschoolse opvang kan nadruk gelegd worden op sport en spel, kookles voor gezonde voeding en het aanbieden van fruit. Ook in sportkantines kan hiervoor aandacht gevraagd worden.

11.2 Welzijn

De gemeente Zeewolde staat de komende tijd voor een aantal belangrijke keuzes. De financiële situatie van de gemeente zal verslechteren en het wordt moeilijk de eindjes aan elkaar te knopen. Toch zullen steeds meer verantwoordelijkheden in het kader van de WMO moeten worden waargemaakt.

D66 gaat altijd uit van de kracht en zelfredzaamheid van mensen, maar is er tezelfdertijd van overtuigd dat degenen die deze kracht ontberen op adequate wijze moeten worden ondersteund. Adequaat betekent niet alleen: "volgens de wettelijke regels", maar ook: "aanspreekbaar, snel en controleerbaar".

Dat gaat alleen met een eenvoudige organisatie, zonder veel niveaus, waar duidelijk is wat ieders verantwoordelijkheid is. Verstoppertje spelen en afschuiven passen niet waar de dagelijkse leefomstandigheden van mensen ervan afhankelijk zijn.

11.2.1 Jongerenwerk

Het is niet simpel om bij te blijven bij de steeds evoluerende behoeften van de jeugd, met name die in de kwetsbare leeftijd van 12 tot 16 jaar. Was eerder De Backstage een gewild centrum van allerhande activiteiten, de laatste tijd zit daar duidelijk de klad in. Tijd om de bakens te verzetten. Zoek de doelgroep op waar die zich bevindt: in de eigen wijk. De organisatie van het jeugdwerk moet zich maar aanpassen.

11.2.2 Kinderwerk

Voor kinderen is zo'n dorp als Zeewolde nog behoorlijk groot. Dat betekent dat voorzieningen voor kindwerk gespreid moeten zijn over de wijken waar die kinderen wonen. Nu het MFC in de Polderwijk een jammerlijke mislukking dreigt te worden, moet

een andere plek voor deze doelgroep worden gezocht. Bovendien ligt het voor de hand om ter plekke samen te werken met het onderwijs, buitenschoolse opvang en buurtbewoners.

11.2.3 Ouderenbeleid

Het aantal senioren binnen Zeewolde zal de komende jaren een voortdurend stijgende tendens laten zien. Dat betekent dat er een hechte organisatie moet worden opgebouwd die in staat zal zijn om een laagdrempelig voorzieningenpatroon te realiseren, met als doel:

- a. ouderen zo lang als verantwoord is in hun eigen leefomgeving te laten;
- b. ondersteuning te bieden bij het behouden van hun sociale netwerken;
- c. door preventie te voorkomen dat ouderen voortijdig zorgafhankelijk worden.

12 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Zeewolde bestaat nu ruim 25 jaar. In 1984 werd officieel begonnen met de woningbouw in de kern. Tot dan toe was alleen het buitengebied bewoond. Inmiddels is Zeewolde uitgegroeid tot een volwassen dorp. Zeewolde bevindt zich op het dunne koord tussen een dorp dat voorzieningen net zo makkelijk kan verliezen als het met moeite heeft verworven en een dorp dat zelfstandig in de noden en wensen van haar bevolking kan voorzien. Tot omstreeks 2000 groeide jaarlijks de bevolking met ongeveer 1000 personen per jaar. Deze jaarlijkse toename is na die tijd duidelijk afgeremd. Oorzaak was een andere samenstelling van de gemeenteraad, die hier de rem opzette. Volgens oudere plannen zou het inwoneraantal thans omstreeks 25.000 zijn geweest als de woningbouw in de jaren 1995-2010 met jaarlijks circa 260 gemiddeld was toegenomen. Nu is het ruim 20.000 inwoners. Hiermee wordt het dunne koord bewandeld. Woningverdunning (steeds minder inwoners per woning) maakt dat zonder groei van het woningaantal het aantal bewoners terugloopt. Daartegenover maakt schaalvergroting in bedrijfsleven en de publieke sector dat juist meer draagvlak nodig is om voorzieningen overeind te houden. Voorlopig kan en moet het dorp nog groeien, zodat ook de middenstand (die hier gevestigd is met het idee dat de groei niet vertraagd zou worden) in stand kan blijven.

D66 is er daarom voorstander van om komende jaren de woningbouw gestaag door te zetten, met een open oog voor de woonbehoeften van de eigen inwoners, waardoor de gemeente op langere termijn in staat blijft ook de bestaande algemene voorzieningen en die op het gebied van sport en ontspanning, voor ouderen en jongeren te continueren en waar nodig uit te breiden.

Voor D66 hoeft Zeewolde niet te groeien als doel op zich. Het is goed een dorp te blijven, waarin de bewoners zich thuis voelen en waarin rust en ruimte te vinden zijn.

12.1 Polderwijk

In eerste instantie is voortzetting van de ontwikkeling van de Polderwijk gewenst. De “Blauwe Diamant” met in de Zeewolderdijk geplande sluis, biedt volop mogelijkheden voor verdere ontwikkeling, zowel binnen- als buitendijks. Wel dient de groene long in de vorm van het voormalige gronddepot, gehandhaafd te blijven. D66 vindt dat gewaakt moet worden voor het doorzetten van de op plaatsen wel erg dichte bebouwing, die het open karakter van Zeewolde geweld aandoet.

Van erg groot belang vinden wij aandacht voor de stedenbouwkundige kwaliteit. De ontwikkeling van een aansprekende kustlijn, voor strand en recreatie, ook aan de noordkant van het dorp, is hierbij van levensbelang.

12.2 Het G-gebied

Het G-gebied is geen heilige grond. Het is een van de plaatsen waar het dorp raakt aan het Horsterwold. De overgang is hier nogal abrupt, met de Dasselaarweg als fysieke barrière tussen Zeewolde en het bos. D66 is voor een meer natuurlijke overgang tussen dorp en bos, zoals die ook gerealiseerd is aan de zuidkant van het dorp. Op termijn hoort mede daarom gedeeltelijke bebouwing van het G-gebied tot de mogelijkheden. Dit ook om het aantal woningen in Zeewolde-Zuid uit te breiden en de ontwikkeling van het dorp evenwichtig te houden.

D66 denkt hierbij aan de realisatie van een ruim opgezette parkachtige wijk met veel bomen en groen. Hierdoor wordt de natuurlijke overgang van het dorp naar het bos

gerealiseerd die wij zeer wenselijk vinden. Door uitbreiding van wandel- en fietspaden kan de relatie dorp - bos nog verder worden versterkt. Ook kan in dit gebied uitbreiding van de sportcomplexen plaatsvinden.

Voor de te verwijderen boomaanplant dient elders in Zeewolde compensatie te worden gevonden.

12.3 De waterspeeltuin

In een deel van dit gebied is mogelijk een waterspeeltuin te realiseren. In een waterspeeltuin kunnen kinderen spelen op zandstrandjes, heuvelachtige ligweiden en een speelgoot met ondiep water (max. 50 cm) en door kwelwater met lichte stroming). Er staan diverse speeltoestellen zoals glijbanen, schommels ed., eventueel met een skelterbaan, met skelters die te leen zijn. Onderhoud en toezicht hierop kunnen bijvoorbeeld via een werkgelegenheidsproject gedaan worden.

Waterspeeltuin Delftse Hout

12.4 De tweede kern

D66 is tegen een tweede woonkern binnen Zeewolde en is van mening dat woningbouw langs het Oostvaarderswold, door Almere gerealiseerd kan worden. Een tweede kern zou ten koste gaan van de samenhang binnen het huidige Zeewolde.

Ook al is een deel van onze bewoners afkomstig uit een stedelijke omgeving, het huidige dorpse karakter wordt door iedereen positief ervaren. Daar is niets kneuterigs aan. D66 streeft naar een modern dorp met bijdetijdse faciliteiten, adequaat onderwijs en een gezonde economie, waar de gemeente goed samenwerkt met een bevolking van mondige burgers.

D66 Zeewolde onder N.A.P.

**maar boven
het maaiveld !**